

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.015.04.2021

Pan Krzysztof Mańkowski
Burmistrz Miasta Szczytno
ul. Sienkiewicza 1
12-100 Szczytno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Szczytnie, ul. Henryka Sienkiewicza 1, 12-100 Szczytno, dalej: (Urząd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Mańkowski, Burmistrz Szczytna, od 20 listopada 2018 r. (dalej: Burmistrz). W okresie poprzedzającym, tj. od 8 grudnia 2014 r. do 19 listopada 2018 r. Burmistrem była Danuta Górka.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez jednostkę samorządu terytorialnego (dalej: j.s.t.) warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do 30 września 2021 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie
Kontroler	Beata Saba, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/110/2021 z 15 września 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-2)</p>

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach objętych kontrolą Burmistrz zapewnił odpowiednie warunki organizacyjne do realizacji zadań oświatowych na terenie Gminy Miejskiej Szczytno (dalej: Gmina lub Miasto). W Urzędzie w latach 2019-2020 prawidłowo i rzetelnie zweryfikowano i potwierdzono dane zgromadzone w Systemie Informacji Oświatowej (dalej: SIO), dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w prowadzonych szkołach i placówkach oświatowych. Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych przekazano Radzie Miejskiej przed 31 października każdego roku, tj. w terminie określonym w art. 11 ust. 7 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe³. Realizowano również dodatkowe zadania oświatowe związane z rozwojem dzieci i młodzieży oraz objęto wszystkie zgłoszone dzieci opieką przedszkolną, a edukację uczniów szczególnie uzdolnionych wspierano poprzez przyznanie im Stypendium Burmistrza. W Gminie w pełni wykorzystano, na finansowanie zadań oświatowych, część oświatową subwencji ogólnej wraz z rezerwą. Prawidłowo wykorzystano i rozliczono środki finansowe z dotacji celowych z budżetu państwa, otrzymane na podstawie porozumień z Gminą Wiejską Szczytno oraz pochodzące z innych

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, dalej: Prawo oświatowe.

źródeł, w tym m.in. z Unii Europejskiej⁴. Poprawnie udzielano dotacji przedszkolom niesamorządowym oraz je rozliczano. W przypadkach tego wymagających prawidłowo ustalono wysokość środków niewykorzystanych i dokonano ich zwrotu. Zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁵ zaplanowano wydatki na doskonalenie i szkolenie nauczycieli. Sprawozdania budżetowe w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe sporządzono zgodnie z ewidencją księgową. W Urzędzie we właściwy sposób sprawowano również nadzór nad obsługą finansowo-księgową prowadzoną w placówkach oświatowych, a odbywało się to m.in. poprzez bieżącą weryfikację przedkładanych przez te placówki sprawozdań oraz kontrole.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zapewnienie przez j.s.t. warunków realizacji zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2017-2021 (do 30 września), zgodnie z regulaminem organizacyjnym Urzędu⁷, Wydział Budżetu i Finansów realizował m.in. zadania dotyczące: nadzoru nad gospodarką finansową podległych placówek oświaty w zakresie sposobu wykorzystania środków przekazanych z budżetu Miasta, analizowania wysokości przyznanych subwencji i dotacji, kosztów utrzymania placówek oraz ustalenia wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych.

Do podstawowych zadań Wydziału Edukacji, Zdrowia i Opieki Społecznej (dalej: Wydział EZ) należały m.in. zadania dotyczące kierowania działalnością szkół podstawowych i przedszkoli prowadzonych przez Gminę, w tym np.: przygotowanie projektów uchwał w sprawach ustalania trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek niepublicznych, prowadzenie elektronicznego SIO, sporządzanie sprawozdań zbiorczych, prowadzenie ewidencji przedszkoli, szkół i placówek niepublicznych, opiniowanie planowanych zadań inwestycyjnych i remontowych tych placówek.

W latach objętych kontrolą obsługę ekonomiczno-administracyjną prowadziła każda szkoła i przedszkole we własnym zakresie.

W Gminie nie powołano Rady Oświatowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 Prawa oświatowego⁸. Jak wyjaśnił Burmistrz, powołanie jej nie jest obligatoryjne, a badaniem potrzeb oświatowych zajmuje się Komisja Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki i Opieki Społecznej.

W okresie objętym kontrolą Gmina nie posiadała udokumentowanych i przyjętych przez organ stanowiący i wykonawczy planów, strategii, czy koncepcji realizacji zadań oświatowych, które uwzględniałyby kwestie oświatowe lub plany dotyczące rozwoju oświaty. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału EZ, diagnozy dotyczące placówek oświatowych zawarte były w: „informacjach o stanie realizacji

⁴ Ustaleń tych dokonano na podstawie badania dokumentacji dot. dotacji i środków z innych źródeł w łącznej kwocie 4 273,5 tys. zł, tj. 18,1% ogółu środków otrzymanych w badanych latach.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, dalej: Karta nauczyciela.

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Zarządzenie Nr VIII/221/2019 Burmistrza Miasta Szczytna z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Szczytnie oraz Zarządzenie Nr VIII/479/2021 Burmistrza Miasta Szczytna z dnia 16 kwietnia 2021 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu Miejskiego w Szczytnie.

⁸ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.).

zadań oświatowych” przedstawianych Radzie Miejskiej do 31 października każdego roku oraz „Raportie o stanie miasta”, rozpatrywanym przez Radę Miejską do 31 maja każdego roku. Dodał również, że elementy strategii oraz planów realizacji zadań oświatowych ujęto w projekcie „Strategii Rozwoju Gminy Miejskiej Szczytno na lata 2021-2030”, której uchwalenie planowane jest do końca 2021 r.

(akta kontroli str. 3-53)

1.2. W latach objętych kontrolą Burmistrz, zgodnie z zapisami art. 11 Prawo oświatowe, przedkładał Radzie Miejskiej informacje o stanie realizacji zadań oświatowych, tj. do 31 października za poprzedni rok szkolny⁹. Informacje te zawierały m.in. dane w zakresie:

- liczby przedszkoli publicznych i niepublicznych wraz z oddziałami, które funkcjonowały w danym roku szkolnym oraz liczby dzieci i nauczycieli,
- liczby szkół wraz z oddziałami oraz liczby uczniów i nauczycieli,
- zapewnienia dowozu dzieci do szkół,
- funkcjonowania świetlicy, biblioteki, stołówki szkolnej oraz innych formacji uczniowskich,
- realizowanych remontów, zakupów i inwestycji w szkołach i przedszkolach,
- wyników egzaminów klas ósmych szkół podstawowych oraz w latach 2017-2018 egzaminów gimnazjalnych,
- budżetu oświaty.

(akta kontroli str. 54-138)

1.3. W latach 2017-2021 (do 30 września), w ramach zadań własnych na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2 Prawa oświatowego, Gmina prowadziła:

- cztery przedszkola publiczne¹⁰,
- trzy szkoły podstawowe do 31 sierpnia 2020 r., zaś cztery od 1 września 2020 r.,
- dwa gimnazja¹¹ do 31 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 54-139)

1.4. Gmina na podstawie porozumienia nr 1/2020 z 3 sierpnia 2020 r.¹² zawartego z Powiatem Szczycieńskim założyła i prowadziła od 1 września 2020 r. Sportową Szkołę Podstawową w Szczytnie. W porozumieniu tym przyjęto, że działalność tej szkoły w całości będzie finansowana z budżetu Gminy, w tym ze środków finansowych pochodzących z części oświatowej subwencji ogólnej, przekazanej Gminie z budżetu państwa.

(akta kontroli str. 140-143)

1.5. W Gminie, w latach objętych kontrolą, prowadzono pięć przedszkoli

---

⁹ Za rok szkolny 2016/2017 – 17 października 2017 r., za rok szkolny 2017/2018 – 27 września 2018 r., za rok szkolny 2018/2019 – 11 października 2019 r., za rok szkolny 2019/2020 – 19 października 2020 r., za rok szkolny 2020/2021 – 18 października 2021 r.

¹⁰ Miejskie Przedszkole Nr 1 „Bajka”, Miejskie Przedszkole Nr 2 „Fantazja”, Miejskie Przedszkole Nr 3 „Promyczek”, Miejskie Przedszkole Nr 9 „Kubuś Puchatek”.

¹¹ Gimnazjum Nr 1 i Gimnazjum z oddziałami integracyjnymi Nr 2.

¹² Zawartego na podstawie art. 8 ust. 16 i 17 Prawa oświatowego oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920), zgodnie z Uchwałą Nr XVII/125/2020 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie przekazania Gminie Miejskiej Szczytno prowadzenia zadania publicznego w zakresie oświaty polegającego na założeniu i prowadzeniu Sportowej Szkoły Podstawowej w Szczytnie oraz Uchwałą Nr XX/151/2020 Rady Miejskiej w Szczytnie z 30 czerwca 2020 r. w sprawie zawarcia przez Gminę Miejską Szczytno porozumienia z Powiatem Szczycieńskim dotyczącego założenia i prowadzenia przez Gminę Miejską Szczytno Sportowej Szkoły Podstawowej w Szczytnie.

niepublicznych¹³, dla których Gmina była organem rejestrującym. W Gminie nie funkcjonowały w tych latach szkoły niesamorządowe i placówki oświatowe, dla których byłaby ona organem rejestrującym.

(akta kontroli str. 144-146)

1.6. W latach 2017-2019 (do 31 sierpnia) w Gminie funkcjonowała sieć pięciu szkół, w tym trzy szkoły podstawowe i dwa gimnazja. Po wygaszeniu gimnazjów z mocy ustawy Prawo Oświatowe, w roku szkolnym 2019/2020 pozostały trzy szkoły podstawowe, zaś od 1 września 2020 r. (rok szkolny 2020/2021) ich liczba wzrosła do czterech (utworzono Sportową Szkołę Podstawową¹⁴). Średnia liczba uczniów we wszystkich placówkach w danym roku kalendarzowym¹⁵ malała z roku na rok. I tak wyniosła: 2 466 w 2017 r., 2 465 w 2018 r., 2 407 w 2019 r., 2 261 w 2020 r. oraz 2 250 w 2021 r. (wg stanu na 30 września).

Średnia liczba uczniów przypadających na oddział również malała z roku na rok. I tak było to 23,3 w 2017 r., 22,8 w 2018 r., 22,5 w 2019 r., 22 w 2020 r. oraz 21,2 w 2021 r. (30 września).

(akta kontroli str. 54-138, 147)

1.7. Liczba nauczycieli (w przeliczeniu na pełny etat) zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym była Gmina, ulegała zmianom w poszczególnych latach kalendarzowych okresu objętego kontrolą i stanowiła: 230,5 w 2017 r., 229 w 2018 r., 221 w 2019 r., 234,6 w 2020 r. oraz 242,4 na koniec września 2021 r. Najliczniejszą grupę stanowili nauczyciele dyplomowani od 175,6 w 2017 r. do 157,6 w 2021 r., jednak ich udział procentowy w łącznej liczbie nauczycieli malał z roku na rok i wynosił od 76,2% w 2017 r. do 65% w 2021 r. Najmniejszą grupą byli stażyści, a ich udział wyniósł od 4% w 2017 r. do 1,9% w 2021 r. W poszczególnych latach objętych kontrolą wzrastał natomiast procentowy udział nauczycieli mianowanych z 10,1% (2017 r.) do 14,1% (2021 r.) i kontraktowych z 9,8% (2017 r.) do 18,6% (2021 r.).

Liczba uczniów przypadających średnio na jednego nauczyciela wyniosła: 10,7 w 2017 r., 10,7 w 2018 r., 11,2 w 2019 r., 9,6 w 2020 r. oraz 9,2 w 2021 r. (30 września).

(akta kontroli str. 148)

1.8. Jak wyjaśnił Burmistrz, w prowadzonych przez Gminę szkołach i przedszkolach nie brakowało wykwalifikowanych nauczycieli, a podstawa programowa była w pełni realizowana. Obserwowane były jednakże trudności w rekrutacji nauczycieli języka angielskiego, biologii, chemii oraz nauczycieli specjalistów współorganizujących proces kształcenia (praca z uczniami niepełnosprawnymi). Powyższe trudności wynikały m.in. z braku określonych specjalności na rynku pracy oraz z niepełnego etatu oferowanego kandydatom.

(akta kontroli str. 149, 211-216)

1.9. Gmina wypełniła obowiązek weryfikacji i potwierdzenia danych zgromadzonych w SIO dotyczących liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli wykazywanych na 30 września 2019 r. oraz na 30 września 2020 r. W Urzędzie prowadzono analizy porównawcze danych zawartych w SIO z danymi zawartymi

¹³ Jaś i Małgosia, ul. Władysława IV 52a w Szczytnie, Smyk, ul. Konopnickiej 15 w Szczytnie, Kinderland, ul. Leyka 34c w Szczytnie, Pod Topolą, ul. Pasymska 7 w Szczytnie, Kraina Promyka, ul. Pasymska 21a w Szczytnie.

¹⁴ Co szerzej opisano w punkcie 1.4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁵ Dane wyliczone jako suma iloczynów liczby uczniów na 30 września poprzedniego roku szkolnego i ośmiu miesięcy oraz liczby uczniów na 30 września bieżącego roku szkolnego i czterech miesięcy.

w aneksach do arkuszy organizacyjnych. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału EZ, ustalony przez Urząd wzór aneksu szczegółowo określił opis zakresu zmian wraz z ich uzasadnieniem. Aneksy zawierały merytoryczne wyjaśnienia i końcową tabelę porównującą stan przed i po wprowadzeniu zmian, narastająco w każdym aneksie. Weryfikacji danych zgromadzonych w SIO dokonywano również podczas przeprowadzonych przez pracowników Urzędu kontroli w siedzibie szkół, co szerzej opisano w punkcie 2.19 wystąpienia.

(akta kontroli str. 150-200, 916-921)

Badanie rzetelności danych wprowadzonych do SIO według stanu na 30 września 2020 r., przeprowadzone na próbie dokumentacji ze wszystkich szkół wykazało m.in., że łączna liczba uczniów potwierdzona w SIO (2 254) była zgodna z sumą liczby uczniów wg danych zawartych w arkuszach organizacji każdej szkoły i aneksach do nich sporządzonych. W przypadku danych dotyczących liczby etatów nauczycieli różnice pomiędzy SIO, a arkuszami organizacji pracy szkoły wystąpiły w trzech z czterech szkół i wynosiły od 0,23 do 1,21 etatu.

Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału EZ, dane o nauczycielach wprowadzane są przez szkoły do SIO na podstawie dokumentacji kadrowej. Wprowadzane są wszystkie umowy niezależnie czy nauczyciel świadczy pracę, czy też nie (z powodu zwolnienia lekarskiego, urlopu dla poratowania zdrowia, urlopu wychowawczego, macierzyńskiego itp.) Wprowadzone dane są przetwarzane przez SIO wg algorytmu, a końcowa liczba etatów zależy od faktu czy dany etat jest finansowany przez subwencję, czy też nie oraz od matematycznych zaokrągleń (stąd mogą wynikać niewielkie różnice między stanem w SIO, a aneksami do arkuszy organizacyjnych). Aneksy zawierają ogólną liczbę nauczycieli i etatów bez podziału na stopnie awansu zawodowego.

(akta kontroli str. 150-200)

1.10. W latach objętych kontrolą we wszystkich szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę w celu wyrównywania szans edukacyjnych oraz rozwoju uzdolnień uczniów realizowane były m.in. zajęcia reedukacyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, zajęcia rozwijające zainteresowania, w tym np. szkolne koła sportowe (piłka siatkowa, żeglarstwo, basen) oraz konsultacje dietetyczne. Źródłem ich finansowania były m.in.:

- subwencja oświatowa (reedukacja, logopedia, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rewalidacyjne, socjoterapeutyczne, świetlica szkolna),
- środki własne (konsultacje dietetyczne, basen, żeglarstwo, zajęcia terapeutyczne - przeciwdziałanie uzależnieniom).

Naczelnik Wydziału EZ wyjaśnił, że zajęcia pozalekcyjne w latach 2020-2021 prowadzone były głównie w formie zdalnej, m.in. poprzez platformę Teams. Opiekę świetlicową podczas lockdown'u prowadzono nad uczniami, których rodzice pracowali w służbie zdrowia lub służbach porządkowych. Opiekę w formie stacjonarnej podczas lekcji zdalnych prowadzono również nad uczniami o specyficznych potrzebach edukacyjnych.

(akta kontroli str. 201-202)

1.11. W Gminie w latach 2020-2021 do egzaminów przeprowadzonych po ósmej klasie szkoły podstawowej przystąpiło łącznie 535 uczniów, z czego: 270 w roku szkolnym 2019/2020 i 265 w 2020/2021. Liczba uczniów, którzy uzyskali wynik w przedziale 99%-50% wzrosła z 124 (46%) w 2020 r. do 129 (49%) w 2021 r. Nie

było uczniów w tych latach, którzy uzyskaliby wynik 100%. Zagadnienia dotyczące wyników ww. egzaminów nie były przedmiotem posiedzeń Rady Miejskiej.

(akta kontroli str. 203)

1.12. W latach objętych kontrolą wśród uczniów szkół prowadzonych przez Gminę było łącznie 49 finalistów¹⁶ olimpiad naukowych. Dotyczyły one m.in.: wiedzy z matematyki, historii, języka polskiego, niemieckiego, angielskiego, ekologii. Laureatami byli również uczestnicy m.in.: konkursu pisarskiego Wydawnictwa Fida, Ogólnopolskiego Konkursu SzachMaks, Olsztyńskiego Forum Młodego Odkrywcę organizowanego przez Olsztyńskie Centrum Edukacji Nauczycieli we współpracy z Centrum Nauki Kopernik.

(akta kontroli str. 204-208)

1.13. W latach 2017-2021 (do 30 września) do Urzędu i Rady Miejskiej nie wpłynęły skargi dotyczące funkcjonowania szkół, przedszkoli, placówek oświatowych.

(akta kontroli str. 209-210)

1.14.1. Jak wyjaśnił Burmistrz, dodatkowym obowiązkiem jaki został nałożony na Gminę w zakresie zadań oświatowych ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami¹⁷, było wprowadzenie obowiązku opieki stomatologicznej nad uczniami w gabinetach własnych lub zewnętrznych. Placówki oświatowe nie posiadały własnych gabinetów, a szczycieńskie podmioty medyczne nie wyraziły woli współpracy. W związku z powyższym podpisano umowę z podmiotem wykonującym mobilną działalność medyczną w dentobusie, finansowaną przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Jednakże poziom finansowania i wymiar usług zdrowotnych świadczonych na rzecz placówek oświatowych nie jest satysfakcjonujący.

(akta kontroli str. 211-219)

1.14.2. Burmistrz wyjaśnił, że w latach objętych kontrolą największy udział w wydatkach na zadania oświatowe stanowiły koszty osobowe zatrudnienia nauczycieli oraz pozostałych pracowników placówek oświatowych. W związku z powyższym każda centralna podwyżka wynagrodzeń bez pełnego zabezpieczenia w subwencji oświatowej stanowiły dla Gminy poważny problem i konieczność zwiększenia wydatków ze środków własnych.

Ponadto subwencja oświatowa nie uwzględniała wielu innych wydatków i powodowała konieczność zwiększenia środków własnych na następujące zadania oświatowe:

- Dodatkowe zadania po 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy. Subwencja oświatowa była naliczana wyłącznie wg stanu na powyższy dzień sprawozdawczy. Dodatkowe zadania po 30 września to w szczególności orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nakładające na szkoły obowiązek realizacji dodatkowych zajęć. Liczba wydawanych orzeczeń znacząco wzrastała z każdym rokiem. Ponadto w trakcie roku szkolnego następowała migracja uczniów, co również wiązało się ze zwiększeniem ich liczby i koniecznością zmian w organizacji pracy, a nie było uwzględnione w subwencji.
- Realizacja orzeczeń i opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Inwestycyjne i remonty w placówkach oświatowych.

---

¹⁶ Z czego: 15 uczniów w 2017 r., sześciu w 2018 r., 13 w 2019 r. ośmiu w 2020 r. oraz siedmiu w 2021 r. (30 września).

¹⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1078.

- Finansowanie dodatkowych etatów za nauczycieli przebywających na urloпах dla poratowania zdrowia, których koszt nie był uwzględniony w subwencji.
- Zabezpieczenie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wysokości 0,8% planowanych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli.
- Organizacja dowożenia uczniów do szkół, w szczególności uczniów niepełnosprawnych na podstawie orzeczeń Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, których liczba znacząco wzrastała z każdym rokiem (brak subwencji na dowożenie).

(akta kontroli str. 211-216)

1.14.3. Burmistrz wyjaśnił, że rządowa pomoc rzeczowa związana z pandemią COVID-19 dotyczyła dostarczenia maseczek, rękawic jednorazowych, termometrów bezdotykowych, płynów do dezynfekcji, stacji dezynfekujących. Gmina otrzymała poza tym finansową pomoc od administracji rządowej w postaci dotacji celowych m.in. na zakup sprzętu komputerowego do nauki zdalnej.

(akta kontroli str. 211-216)

1.14.4. W Gminie nie wystąpiły przypadki zwalniania lub obniżania pensum nauczycieli w związku z COVID-19.

(akta kontroli str. 211-216)

1.14.5. Jak wyjaśnił Burmistrz, Gmina monitorowała problem wyłączenia cyfrowego za pośrednictwem dyrektorów poszczególnych placówek, do których obowiązków należało monitorowanie realizacji programu nauczania oraz realizacji obowiązku szkolnego, na co w czasie pandemii wpływ miało wykluczenie cyfrowe. Diagnozowano absencję uczniów podczas nauczania zdalnego, współpracowano w tym zakresie z instytucjami wspierającymi: Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem dla Nieletnich (kuratorzy) oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (asystenci rodziny). W przypadku absencji spowodowanej brakiem urządzeń do zdalnej komunikacji wypożyczano uczniom sprzęt komputerowy, przygotowywano pakiety papierowe do nauki w domu. W przypadku braku umiejętności informatycznych organizowano zdalne nauczanie na terenie szkoły (zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji i Nauki), organizowano nauczanie indywidualne, spotkania szkoleniowe dla rodziców. W przypadku niewydolności wychowawczej kierowano wnioski o objęcie rodzin nadzorem kuratora sądowego. W celu zminimalizowania problemu wykluczenia cyfrowego Gmina zakupiła z dotacji rządowych i przekazała szkołom 136 komputerów, 24 zestawy dostępne do internetu oraz 40 kamer, a informatycy zatrudnieni w Urzędzie rozwiązywali na bieżąco problemy techniczne nauczycieli oraz uczniów.

(akta kontroli str. 211-216)

1.14.6. Burmistrz stwierdził, że w prowadzonych placówkach oświatowych nie było problemów lokalowych oraz kadrowych, które powodowałyby konieczność organizowania nauki w klasach łączonych. Nie brakowało również pracowników administracji i obsługi, a wszystkie etaty były obsadzone. Jednakże ze względu na niski poziom wynagrodzeń wykwalifikowanych pracowników administracyjnych, np. w księgowości i postępujące „spłaszczanie” wynagrodzeń w porównaniu z najniższymi wykwalifikowanymi pracownikami (centralne podwyżki najniższego wynagrodzenia) narastał problem podwyżek wynagrodzeń, migracji pracowników oraz wystąpiły trudności podczas rekrutacji na wolne stanowiska wykwalifikowanych pracowników administracji. Dodał, że stale zwiększająca się liczba orzeczeń i opinii uczniów ze specjalnymi potrzebami powodowała

konieczność odpowiedniego zwiększania liczby godzin dydaktycznych, na co brakowało środków finansowych. Niewystarczająca subwencja oświatowa, powodująca coraz większe obciążenie budżetu Miasta nie pozwalała na zwiększenie liczby godzin zajęć wyrównawczych, zajęć z uczniami niepełnosprawnymi, indywidualnego nauczania, opieki psychologicznej oraz zajęć fakultatywnych takich jak koła zainteresowań.

(akta kontroli str. 211-216)

1.15. W latach 2017-2021 (30 września) wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym zostały zakwalifikowane w postępowaniu rekrutacyjnym do placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę.

(akta kontroli str. 54-138, 220)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Urząd w prawidłowy i rzetelny sposób zweryfikował i potwierdził dane zgromadzone w SIO dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli w prowadzonych szkołach i placówkach oświatowych za lata 2019-2020. Informacje o stanie realizacji zadań oświatowych przekazano Radzie Miejskiej we właściwym terminie, tj. przed 31 października każdego roku. Zapewniono wszystkim chętnym opiekę przedszkolną. Realizowano ponadobowiązkowe zadania oświatowe związane z rozwojem dzieci i młodzieży.

OBSZAR

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2017-2021 w uchwałach budżetowych Gminy zaplanowano dochody z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w wysokościach odpowiadających kwotom wskazanym w informacjach¹⁸ otrzymanych od ministra właściwego do spraw finansów publicznych. I tak w:

- 2017 r. była to kwota 18 394 tys. zł¹⁹,
- 2018 r. – 18 653,7 tys. zł²⁰,
- 2019 r. – 18 934,4 tys. zł²¹,
- 2020 r. – 18 920,4 tys. zł²²,
- 2021 r. – 19 485,9 tys. zł²³.

(akta kontroli str. 221-261)

Zaplanowane w latach 2017-2021 dochody Gminy na zadania oświatowe ogółem wynosiły: 22 320,7 tys. zł w 2017 r., 22 849,2 tys. zł w 2018 r., 24 259 tys. zł w 2019 r., 31 049,6 tys. zł w 2020 r. oraz 24 300,4 tys. zł według stanu na 30 września 2021 r. Wykonanie tych dochodów wyniosło odpowiednio: 22 011,4 tys. zł (98,6% planowanych), 22 019,5 tys. zł (96,4%), 22 879,4 tys. zł (94,3%), 29 427,1 tys. zł (94,8%), 19 705,9 tys. zł (81,1%).

Źródłami tych dochodów były: część oświatowa subwencji ogólnej wraz z rezerwą, dotacje z budżetu państwa, pozostałe dotacje otrzymane na podstawie

¹⁸ W trybie art. 33 ustawy o dochodach j.s.t. Zgodnie z art. 33 ust. 1 i 2 ww. ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych w terminie do 15 października roku bazowego informuje j.s.t. m.in. o rocznych planowanych kwotach części subwencji ogólnej przyjętych w projekcie ustawy budżetowej oraz w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej o rocznych kwotach części subwencji ogólnej wynikających z ustawy budżetowej.

¹⁹ Załącznik do pisma Ministra Rozwoju i Finansów nr ST3.4750.1.2017.

²⁰ Załącznik do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.1.2018.

²¹ Załącznik do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.1.2019.

²² Załącznik do pisma Ministra Finansów nr ST3.4750.1.2020.

²³ Załącznik do pisma Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej nr ST3.4750.2.2021.

porozumień oraz środki pochodzące z innych źródeł (np. obciążenia innych gmin za pobyt dzieci w przedszkolach). Zrealizowane dochody wynosiły w przypadku:

- części oświatowej subwencji ogólnej: 18 364 tys. zł w 2017 r., 18 653,7 tys. zł w 2018 r., 18 934,4 tys. zł w 2019 r., 18 920,4 tys. zł w 2020 r. oraz 16 488 tys. zł do 30 września 2021 r.;
- rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej: 87,7 tys. zł w 2017 r., 65,2 tys. zł w 2018 r., 537,8 tys. zł w 2019 r., 291,8 tys. zł w 2020 r. oraz 122,1 tys. zł do 30 września 2021 r.;
- dotacji z budżetu państwa: 1 520,7 tys. zł w 2017 r., 1 315,1 tys. zł w 2018 r., 1 356,3 tys. zł w 2019 r., 1 242,6 tys. zł w 2020 r. oraz 1 130,5 tys. zł do 30 września 2021 r.;
- pozostałych dotacji: 1 671,9 tys. zł w 2017 r., 1 626,4 tys. zł w 2018 r., 1 587,5 tys. zł w 2019 r., 728,9 tys. w 2020 r. oraz 495,7 tys. zł – 30 września 2021 r.;
- środków z innych źródeł: 367,1 tys. zł w 2017 r., 359,1 tys. zł w 2018 r., 463,4 tys. zł w 2019 r. 8 243,5 tys. zł w 2020 r. oraz 1 469,6 tys. zł – 30 września 2021 r.

Udział dochodów na zadania oświatowe w dochodach ogółem Gminy wynosił: 24% w 2017 r., 22,8% w 2018 r., 21,7% w 2019 r., 23,9% w 2020 r. oraz 20,5% w 2021 r. (30 września).

Dochody z tytułu subwencji wraz z rezerwą przeznaczone na zadania oświatowe stanowiły w dochodach ogółem: 20,1% w 2017 r., 19,4% w 2018 r., 18,5% w 2019 r., 15,6% w 2020 r. oraz 17,3% w 2021 r. (30 września).

Dochody z tytułu dotacji z budżetu państwa w latach 2017-2020 malały z roku na rok i stanowiły: 1,7% dochodów ogółem Gminy w 2017 r., 1,4% w 2018 r., 1,3% w 2019 r., 1% w 2020 r., zaś 1,2% w 2021 r. (30 września).

Udział dochodów z tytułu pozostałych dotacji oraz pochodzących z innych źródeł przeznaczonych na zadania oświatowe w dochodach ogółem Gminy również spadał z roku na rok i wynosił: 1,8% w 2017 r., 1,7% w 2018 r., 1,5% w 2019 r., 0,6% w 2020 r. oraz 0,5% w 2021 r. (30 września).

(akta kontroli str. 262-316)

2.2. W latach objętych kontrolą w Urzędzie nie wystąpiły przypadki konieczności zwrotu subwencji oświatowej w związku z otrzymaniem subwencji oświatowej w wysokości wyższej od należnej.

(akta kontroli str. 317)

2.4.1. W latach 2017-2020 wydatki ogółem Gminy wzrosły o 34 693,7 tys. zł (o 37,7%), tj. z 92 092,9 tys. zł w 2017 r. do 126 786,6 tys. zł w 2020 r. Nastąpił również coroczny wzrost wydatków na zadania oświatowe ogółem o 16 176,8 tys. zł (o 52,1%), tj. z 31 048,1 tys. zł w 2017 r. do 47 224,9 tys. zł w 2020 r., przy czym największy wzrost miał miejsce w 2020 r. i wynosił 12 260,6 tys. zł. Wydatki na zadania oświatowe wg klasyfikacji budżetowej były następujące:

- W dziale 801 Oświata i wychowanie kształtowały się na poziomie: 29 669,7 tys. zł w 2017 r., 31 755,7 tys. zł w 2018 r., 33 656,9 tys. zł w 2019 r. oraz 45 948 tys. zł w 2020 r. Największą grupę wśród tych wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i wynosiły one 22 645,1 tys. zł w 2017 r., 24 001,2 tys. zł w 2018 r., 25 379 tys. zł w 2019 r. oraz 27 459,9 tys. zł w 2020 r.
- W dziale 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, kształtowały się na poziomie: 1 378,4 tys. zł w 2017 r., 1 248,3 tys. zł w 2018 r., 1 307,4 tys. zł w 2019 r. oraz

1 276,9 tys. zł w 2020 r. Największą grupę wśród tych wydatków stanowiły wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi i wynosiły one odpowiednio: 989 tys. zł, 933,4 tys. zł, 987,9 tys. zł oraz 1 120,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 318-390)

2.4.2. W latach 2017-2020 Gmina przeznaczyła na zadania oświatowe 100% otrzymanej subwencji oświatowej łącznie z rezerwą. Wysokość środków otrzymanych i wykorzystanych z subwencji wraz z rezerwą wynosiła: 18 451,7 tys. zł w 2017 r. (w tym rezerwa 87,7 tys. zł), 18 718,9 tys. zł w 2018 r. (65,2 tys. zł), 19 472,2 tys. zł w 2019 r. (537,8 tys. zł), 19 212,2 tys. zł w 2020 r. (291,8 tys. zł) oraz według stanu na 30 września 2021 r. – 19 607,9 tys. zł (122,1 zł).

(akta kontroli str. 221-261, 391-392)

2.4.3. W okresie objętym kontrolą, Gmina otrzymała z budżetu państwa dotacje w kwocie: 1 624,68 tys. zł w 2017 r., (z czego wydatkowano 1 520,7 tys. zł, tj. 93,6%), 1 416,4 tys. zł w 2018 r. (wydatkowano 1 315,1 tys. zł – 92,9%), 1 448,5 tys. zł w 2019 r. (1 356,3 tys. zł – 93,6%), 1 329,9 tys. zł w 2020 r. (1 242,6 tys. zł – 93,4%) oraz 1 407,6 tys. zł do 30 września 2021 r. (1 130,5 tys. zł – 80,3%).

Analizą wykorzystania dotacji pochodzących z budżetu państwa objęto zadania dotyczące:

- dofinansowania wychowania przedszkolnego (art. 53 ust. 1 ufo²⁴ a przed 1 stycznia 2018 r. art. 14d ustawy o systemie oświaty) w 2018 r., dotacja została przekazana do przedszkoli, a jej kwota wynosiła 843,92 tys. zł,
- sfinansowania kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w 2020 r. – Gminie przyznano 261,8 tys. zł, a wydatkowały je szkoły,
- dofinansowania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w 2017 r. i 2018 r. – przyznana dotacja wyniosła odpowiednio: 305,3 tys. zł i 277 tys. zł,
- programu rządowego pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w 2019 r. w kwocie 28,4 tys. zł.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej ww. dotacji, ustalono m.in., że:

- we wszystkich przypadkach (pięciu) złożono zapotrzebowania i wnioski o udzielenie dotacji,
- wszystkie środki z dotacji zostały wykorzystane zgodnie z celem na jaki je otrzymano,
- nadzór nad prawidłowością wydatkowania środków pełniła Gmina, która weryfikowała otrzymaną dla szkół i przedszkoli dokumentację z rozliczeniem dotacji,
- w czterech przypadkach²⁵ (z pięciu) nie wykorzystano dotacji w pełnej kwocie, a niewykorzystane środki w wysokości 137,1 tys. zł terminowo zwrócono do budżetu państwa.

(akta kontroli str. 391, 393-570)

²⁴ Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930.).

²⁵ Nie wykorzystano 9,8 tys. zł w przypadku dotacji na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w 2020 r., 38,9 tys. zł w 2017 r. i 76,6 tys. zł w 2018 r. w przypadku dofinansowania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów oraz 11,8 tys. zł w przypadku dotacji z programu rządowego pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i ćwiczeniowych w 2019 r.

2.4.4. W latach 2017-2021 na podstawie trzech porozumień²⁶ zawartych z Gminą Wiejską Szczytno (dalej: Gmina Wiejska), na realizację dodatkowych zadań oświatowych i przyjmowanie dzieci spoza terenu Miasta do szkół, przedszkoli i żłobka, Gmina otrzymała środki finansowe w wysokości 6 110,4 tys. zł, z czego: 1 671,9 tys. zł w 2017 r., 1 626,4 tys. zł w 2018 r., 1 587,5 tys. zł w 2019 r., 728,9 tys. zł w 2020 r. oraz 495,7 tys. zł w 2021 r. (30 września).

Analiza dokumentów w zakresie rozliczeń przedszkoli za 2018 r. i szkół za 2020 r. wykazała, że przedstawione przez Gminę cztery kwartalne rozliczenia kosztów realizacji zadania dotyczącego prowadzenia szkolnictwa podstawowego na podstawie porozumienia z 31 grudnia 2019 r. oraz cztery kwartalne rozliczenia utrzymania dzieci gminnych w przedszkolach na podstawie porozumienia 30 czerwca 2006 r. zostały przyjęte przez Gminę Wiejską.

Podstawą kalkulacji w zakresie utrzymania dzieci gminnych w szkołach i przedszkolach były wydatki wykonane w danym okresie, wynikające ze sporządzonych sprawozdań.

(akta kontroli str. 391, 571-611)

2.4.5. W latach 2017-2021 Gmina otrzymała na zadania oświatowe środki w kwocie 10 902,5 tys. zł²⁷ pochodzące z innych źródeł niż budżet państwa. Były to m.in. środki z Unii Europejskiej z programów: Erasmus+, „Zdalna szkoła+” i „Zwiększenie efektywności energetycznej” Szkoły Podstawowej Nr 6 i Miejskiego Przedszkola Nr 3 oraz środki z PFRON²⁸ na dofinansowanie wymiany windy. Analizą wykorzystania środków pochodzących z innych źródeł objęto przypadki dotyczące:

- Projektu grantowego „Zdalna Szkoła+” realizowanego w 2020 r. w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”, na kwotę 105 tys. zł, która w całości stanowiła wydatki kwalifikowalne²⁹. W ramach projektu zakupiono sprzęt komputerowy, tj. grant przeznaczono na cel na jaki był przyznany. Rozliczenie grantu nastąpiło zgodnie z zawartą umową, tj. wykazano w nim zakupiony sprzęt, jego wartość, wskazano szkoły i placówki oświatowe do jakich został przekazany, a także załączono niezbędne protokoły odbioru i polisę ubezpieczeniową.
- Programu Erasmus+ realizowanego w 2019 r. na podstawie dwóch umów finansowych zawartych z Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji, działającą w imieniu Komisji Europejskiej. W ramach tego programu jedno z przedszkoli prowadzonych przez Gminę zrealizowało dwa projekty: „Szczęśliwe/wesołe szkoły-edukacja entuzjastyczna” i „Przyjaciele Natury”. Zaplanowane przez przedszkole wydatki budżetowe (po zmianach)³⁰ wynosiły łącznie 96,9 tys. zł, zaś ich wykonanie 91,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 391, 612-729)

²⁶ Z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie zasad współdziałania i pomocy w zakresie prowadzenia przedszkoli i żłobka oraz z 2 czerwca 2004 r. w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Szczytno zadania prowadzenia szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego dla dzieci z terenu Gminy Wiejskiej Szczytno zmienione porozumieniem z 31 grudnia 2019 r. w sprawie powierzenia Gminie Miejskiej Szczytno zadania prowadzenia szkolnictwa podstawowego.

²⁷ W 2017 r. – 367,1 tys. zł, w 2018 r. – 35,9 tys. zł, w 2019 r. – 463,4 tys. zł, w 2020 r. – 8 243,5 tys. zł oraz do 30 września 2021 r. – 1 469,6 tys. zł.

²⁸ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

²⁹ Środki przyznane na podstawie umowy o powierzenie grantu w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi priorytetowej nr I „Powszechny dostęp do szybkiego Internetu”. Umowa zawarta z Centrum Projektów Polska Cyfrowa z siedzibą w Warszawie.

³⁰ W dziale 801, rozdziale 80195, par 1477, 4217, 4307, 4427.

2.4.6. W okresie objętym kontrolą Gmina przeznaczyła na realizację zadań oświatowych środki własne w łącznej wysokości 60 336,7 tys. zł, z czego: 9 036,7 tys. zł (29% wszystkich wydatków na zadania oświatowe) w 2017 r., 10 984,6 tys. zł (33%) w 2018 r., 12 085 tys. zł (35%) w 2019 r., 17 797,8 tys. zł (38%) w 2020 r. oraz 10 432,6 tys. zł (35%) do 30 września 2021 r. Środki te zostały przeznaczone m.in. na: zadania inwestycyjne w kwocie 3 230,7 tys. zł, remonty i usługi związane z funkcjonowaniem placówek oświatowych – 3 182,3 tys. zł, opłaty za media w placówkach oświatowych – 5 441,3 tys. zł, dowóz dzieci do szkół – 656,3 tys. zł, wyposażenie szkół w materiały i pomoce dydaktyczne – 2 376,5 tys. zł, dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników jednostek oświatowych – 7 714,6 tys. zł, pozostałe koszty funkcjonowania jednostek oświatowych w tym: wynagrodzenia nauczycieli, badania lekarskie, ubezpieczenia majątkowe, szkolenia – 15 540 tys. zł, doskonalenie nauczycieli – 523,5 tys. zł oraz dotacje do przedszkoli niepublicznych – 13 089,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 391, 730-735)

2.5. Wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosiły:

- 15 992,2 tys. zł w 2017 r., z czego w przypadku nauczycieli stażystów wynosiły one 280,2 tys. zł, w przypadku nauczycieli kontraktowych – 1 337,7 tys. zł, nauczycieli mianowanych – 1 664,2 tys. zł oraz dyplomowanych – 12 730,2 tys. zł;
- 16 949,5 tys. zł w 2018 r., z czego stażyści – 389,7 tys. zł, kontraktowi – 1 531,3 tys. zł, mianowani – 1 694,8 tys. zł, oraz dyplomowani 13 333,7 tys. zł,
- 18 185 tys. zł w 2019 r., odpowiednio: 488,7 tys. zł, 1 625,7 tys. zł, 1 595,2 tys. zł, 14 111,3 tys. zł,
- 18 925 tys. zł w 2020 r., odpowiednio: 657,9 tys. zł, 1 905,2 tys. zł, 2 040,8 tys. zł, 14 321,2 tys. zł,
- 16 106,2 tys. zł według stanu na dzień 30 września 2021 r., odpowiednio: 305,1 tys. zł, 2 016 tys. zł, 1 813 tys. zł, 11 972,1 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia w przeliczeniu na jeden etat z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego nauczycieli w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosiły w:

- 2017 r. w przypadku nauczycieli stażystów – 33,8 tys. zł, nauczycieli kontraktowych – 39,1 tys. zł, mianowanych – 48,4 tys. zł oraz dyplomowanych – 63,8 tys. zł,
- 2018 r., stażyści – 30,7 tys. zł, kontraktowi – 41,8 tys. zł, mianowani – 50,4 tys. zł oraz dyplomowani – 66,3 tys. zł,
- 2019 r. – odpowiednio: 39,5 tys. zł, 46,7 tys. zł, 57,9 tys. zł, 74,1 tys. zł,
- 2020 r. – odpowiednio: 43,4 tys. zł, 47,6 tys. zł, 60,1 tys. zł, 75,7 tys. zł,
- 2021 r. (30 września) – odpowiednio: 32,4 tys. zł, 35,3 tys. zł, 48,5 tys. zł, 62,5 tys. zł.

(akta kontroli str. 736-748)

2.6. W poszczególnych latach objętych kontrolą, Gmina zaplanowała wydatki na doskonalenie i szkolenie nauczycieli w wysokości: 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w latach

2017-2018³¹ oraz 0,8 % tych środków w latach 2019-2021³². Było to zgodne z art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela.

Wysokość ww. środków według planu po zmianach wynosiła: 155,2 tys. zł w 2017 r., 160,7 tys. zł w 2018 r., 143,9 tys. zł w 2019 r., 154,7 tys. zł w 2020 r. oraz 180 tys. zł w 2021 r. Wykonanie zaś wyniosło: 139,5 tys. zł (89,9% planu) w 2017 r., 150,5 tys. zł (93,6%) w 2018 r., 121,9 tys. zł (84,8%) w 2019 r., 58 tys. zł (37,5%) w 2020 r. oraz 53,6 tys. zł (29,8%) według stanu na 30 września 2021 r.

Jak wyjaśniła Skarbnik, przyczyną zmniejszenia wydatków w tym zakresie w latach 2020-2021 była sytuacja pandemiczna, która spowodowała odwołanie szkoleń stacjonarnych, mała liczba szkoleń on-line, które jeszcze często nie spełniały oczekiwań oraz choroby nauczycieli uniemożliwiające udział w szkoleniach.

(akta kontroli str. 749-786)

2.7. Wydatki na wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi w szkołach i przedszkolach oraz w Urzędzie w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosiły:

- 3 370,8 tys. zł w 2017 r., z czego w przypadku pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych wynosiły one 622,2 tys. zł, w przypadku pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych wynosiły 2 447,9 tys. zł, pracowników administracji zatrudnionych w Urzędzie – 300,6 tys. zł;
- 3 665,5 tys. zł w 2018 r., z czego administracja w placówkach oświatowych – 737,4 tys. zł, obsługa w placówkach oświatowych – 2 607,1 tys. zł, administracja w Urzędzie – 321 tys. zł;
- 4 136,3 tys. zł w 2019 r., z czego odpowiednio: 821,7 tys. zł, 2 989,9 tys. zł, 324,7 tys. zł;
- 5 534 tys. zł w 2020 r., z czego odpowiednio: 967,2 tys. zł, 4 253,4 tys. zł, 313,4 tys. zł;
- 4 303,6 tys. zł według stanu na 30 września 2021 r., z czego odpowiednio: 836 tys. zł, 3 262,6 tys. zł, 205 tys. zł.

Wydatki na wynagrodzenia w przeliczeniu na jeden etat w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wynosiły w:

- 2017 r. w przypadku pracowników administracji zatrudnionych w placówkach oświatowych – 47,6 tys. zł, w przypadku pracowników obsługi zatrudnionych w placówkach oświatowych – 28,8 tys. zł, pracowników administracji zatrudnionych w Urzędzie – 60,1 tys. zł,
- 2018 r. – administracja w placówkach oświatowych – 60,8 tys. zł, obsługa w placówkach oświatowych – 29,4 tys. zł, administracja w Urzędzie – 64,2 tys. zł,

³¹ Zarządzenie Nr 7/325/2017 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 9 marca 2017 r. w sprawie wprowadzenia na 2017 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Szczytno oraz Zarządzenie Nr 7/474/2018 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wprowadzenia na 2018 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Szczytno.

³² Zarządzenie Nr VIII/57/2019 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie wprowadzenia na 2019 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Szczytno, Zarządzenie Nr VIII/253/2020 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie wprowadzenia na 2020 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Szczytno oraz Zarządzenie Nr VIII/444/2021 Burmistrza Miasta Szczytno z dnia 29 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia na 2021 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Miasto Szczytno.

- 2019 r. – odpowiednio: 59,2 tys. zł, 30,6 tys. zł, 64,9 tys. zł,
- 2020 r. – odpowiednio: 53,3 tys. zł, 39,3 tys. zł, 67,1 tys. zł,
- 2021 r. (30 września) – odpowiednio: 40,1 tys. zł, 29,2 tys. zł, 51,3 tys. zł.

(akta kontroli str. 787-788)

2.8. Burmistrz, na podstawie Uchwały Nr XXXV/247/2018 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży”³³, wspierał edukację uczniów szczególnie uzdolnionych. Celem tego programu było m.in. promowanie uzdolnionych uczniów, materialne ich wsparcie. Podstawowymi formami wspierania edukacji dzieci i młodzieży uzdolnionej było w szczególności prowadzenie klas dwujęzycznych, klas sportowych, dofinansowanie konkursów i olimpiad oraz przyznawanie nagród za osiągnięcia w dziedzinie oświaty, twórczości artystycznej i upowszechniania kultury oraz sportu. Program realizowany był w formie przyznanych nagród Burmistrza³⁴. Szkoły brały udział w przyznawaniu stypendiów. Na podstawie ww. uchwały Rady Pedagogiczne poszczególnych szkół występowały z wnioskami o przyznanie nagród wytypowanym przez siebie uczniom w ramach tego programu. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału EZ, poza uczestnictwem w ww. programie, szkoły przyznawały na koniec roku szkolnego nagrody książkowe uczniom osiągającym wysokie wyniki w nauce (średnia powyżej 4,75 - świadectwo z czerwonym paskiem). Nagrody książkowe były fundowane z budżetu Rady Rodziców.

W okresie objętym kontrolą Burmistrz przyznał nagrody pieniężne za osiągnięcia w dziedzinie oświaty, sportu oraz twórczości artystycznej i upowszechniania kultury. I tak w:

- 2017 r. – 12 nagród głównych³⁵ po 1 tys. zł oraz 41 wyróżnień³⁶ (po 290 zł każde), na łączną kwotę 23,9 tys. zł,
- 2018 r. – 12 nagród głównych³⁷ po 1 tys. zł oraz 69 nagród³⁸ (po 400 zł każde), na łączną kwotę 39,6 tys. zł,
- 2019 r. – 12 nagród głównych³⁹ po 1 tys. zł oraz 78 nagród⁴⁰ (po 390 zł każde), na łączną kwotę 42,4 tys. zł,
- 2020 r. – 12 nagród głównych⁴¹ po 1 tys. zł oraz 65 nagród⁴² (po 450 zł każde), na łączną kwotę 41,2 tys. zł,
- 2021 r. – 12 nagród głównych⁴³ po 1 tys. zł oraz 132 nagród⁴⁴ (po 230 zł każde), na łączną kwotę 42,4 tys. zł,

(akta kontroli str. 789-793)

³³ Zastąpiła Uchwałę Nr VI/27/2015 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Dzieci i Młodzieży”.

³⁴ Burmistrz po zasięgnięciu opinii komisji Rady Miejskiej właściwej ds. oświaty, kultury i sportu przyznawał 12 Nagród Głównych po 1 tys. zł, zaś kandydaci którzy nie otrzymali Nagrody Głównej Burmistrza mogli otrzymać Nagrodę Burmistrza. Wnioski o przyznanie nagród rozpatrywane były raz w roku.

³⁵ Cztery w dziedzinie oświaty, pięć – sportu, trzy twórczości artystycznej i kultury.

³⁶ 24 w dziedzinie oświaty, 11 – sportu i siedem – kultury.

³⁷ Osiem w dziedzinie oświaty, po dwie – sportu oraz twórczości artystycznej i kultury.

³⁸ 48 w dziedzinie oświaty, 13 – sportu i osiem – kultury.

³⁹ Dziewięć w dziedzinie oświaty, dwie – sportu, jedna - twórczości artystycznej i kultury.

⁴⁰ 60 w dziedzinie oświaty, 12 – sportu i sześć – kultury.

⁴¹ 10 w dziedzinie oświaty, po jednej – sportu oraz twórczości artystycznej i kultury.

⁴² 51 w dziedzinie oświaty, osiem – sportu i sześć – kultury.

⁴³ 10 w dziedzinie oświaty, po jednej – sportu oraz twórczości artystycznej i kultury.

⁴⁴ 113 w dziedzinie oświaty, 13 – sportu i sześć – kultury.

2.9. Wydatki na oświatę wzrosły z 22 177,6 tys. zł w 2017 r. do 36 317,8 tys. zł w 2020 r.⁴⁵, tj. o 45,3%. W poszczególnych latach okresu objętego kontrolą wydatki na oświatę w przeliczeniu na jednego ucznia (wychowanka) wyniosły:

- 9 tys. zł w 2017 r., przy średniej liczbie uczniów w roku kalendarzowym równej 2 466,
- 9,5 tys. zł w 2018 r., średnia liczba uczniów wynosiła 2 465,
- 10,4 tys. zł w 2019 r. – 2 407,
- 16,1 tys. zł w 2020 r. – 2 621,
- 9,6 tys. zł według stanu na dzień 30 września 2021 r., - 2 250.

(akta kontroli str. 794)

2.10. Dane wykazane w rocznych zbiorczych sprawozdaniach budżetowych Rb-27S i Rb-28S za lata 2017, 2018, 2019, 2020 oraz na 30 września 2021 r. w zakresie dochodów i wydatków na zadania oświatowe były zgodne z ewidencją księgową Urzędu.

(akta kontroli str. 263-316-, 319-390, 795-800)

2.11. Gmina, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Szczytnie⁴⁶, zaciągnęła kredyt długoterminowy w kwocie 6 799 tys. zł w 2020 r. Termin jego spłaty przypadła na 2026 r. Oprocentowanie tego kredytu wynosiło 1,62%. Planowanym źródłem spłaty kredytu wraz z odsetkami były dochody z podatku od nieruchomości w latach 2021-2026. Kredyt ten zaciągnięto na sfinansowanie zadań inwestycyjnych, m.in. zwiększenie efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej Nr 6 i Przedszkola Miejskiego nr 3, których łączna wartość wyniosła 1 931,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 801-804)

2.12. Gmina w okresie objętym kontrolą udzieliła dotacji pięciu (tj. wszystkim) niepublicznym przedszkolom, dla których była organem rejestrującym. Łączna kwota dotacji udzielonych tym przedszkolom wynosiła: 2 554 tys. zł w 2017 r., 2 852,8 tys. zł w 2018 r., 3 005,3 w 2019 r., 3 330,1 tys. zł w 2020 r. oraz 2 557,9 tys. zł w 2021 r. (do 30 września).

Analiza prawidłowości obliczania i udzielania pięciu dotacji⁴⁷ na łączną kwotę 2 752,1 tys. zł wykazała m.in., że:

- kwoty dotacji zostały obliczone prawidłowo, tj. zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej⁴⁸,
- udzielono ich zgodnie z warunkami określonymi w ww. uchwałach, tj. podmiotom uprawnionym do otrzymania dotacji oraz po spełnieniu przez osoby prowadzące szkoły wymaganych warunków dotyczących okresowego rozliczania dotacji.

(akta kontroli str. 805-876)

⁴⁵ Według stanu na 30 września 2021 r. wyniosły one 21 525,7 tys. zł.

⁴⁶ Uchwała Nr XVIII/135/2020 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 29 kwietnia 2020 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu.

⁴⁷ W 2017 r. dla przedszkola Smyk, w 2018 r. dla przedszkola Jaś i Małgosia, w 2019 r. dla przedszkola Kinderland, w 2020 r. dla przedszkola Kraina Promyka i w 2020 r. dla przedszkola Pod Topolą.

⁴⁸ Uchwała nr XXII/168/2017 Rady Miejskiej w Szczytnie z 16 lutego 2017 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla szkół i placówek oświatowych niepublicznych oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania oraz Uchwała Nr XXXII/235/2018 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 20 lutego 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości pobrania i wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu Miasta Szczytno dla publicznych i niepublicznych: szkół, przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych przez osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego zmienioną Uchwałą Nr XXXVI/248/2018 Rady Miejskiej w Szczytnie z dnia 27 kwietnia 2018 r.

2.13. Analiza dokumentacji dotyczącej rozliczenia pięciu ww. dotacji wykazała m.in., że:

- rozliczenia dotacji dokonano na podstawie otrzymanych informacji miesięcznych o aktualnej liczbie uczniów oraz na podstawie przeprowadzonych kontroli,
- u beneficjentów dotacji przeprowadzono łącznie cztery kontrole, w trakcie których zweryfikowano prawidłowość danych o liczbie uczniów i frekwencji, wykazywanych w miesięcznych informacjach objętych wnioskiem o udzielenie dotacji oraz sprawdzono pod względem merytorycznym i rachunkowym zgodność wydatków sfinansowanych z dotacji z kwotą dotacji przekazanej przez Gminę,
- nie wystąpiły przypadki zwrotu części dotacji.

(akta kontroli str. 805-876)

2.14.1. Główne planowane zadania inwestycyjne Gminy Miejskiej Szczytno w zakresie oświaty to:

- budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 – szacowany koszt to ok. 5 000 tys. zł,
- budowa boiska sportowego przy Szkole Podstawowej nr 6 – 700 tys. zł,
- rozbudowa Miejskiego Przedszkola nr 1 – koszt dokumentacji projektowej ok. 180 tys. zł,
- rozbudowa sieci szkieletowej e-szczytno (światłowód) – 60 tys. zł.

(akta kontroli str. 877)

2.14.2. W okresie objętym kontrolą Gmina prowadziła roczne i wieloletnie inwestycje oświatowe. Dotyczyły one w szczególności:

- budowy boiska „Trójeczka” przy Szkole Podstawowej nr 3,
- zwiększenia efektywności energetycznej budynków Szkoły Podstawowej nr 6 i Przedszkola Miejskiego nr 3,
- budowy windy w Szkole Podstawowej nr 2,
- schodolazu w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2,
- zakupu pieca konwencyjno-parowego w Szkole Podstawowej nr 6.

(akta kontroli str. 878)

2.14.3. W latach 2017-2020 wydatki ogółem na zadania inwestycyjne wynosiły:

- 16,9 tys. zł w 2017 r., sfinansowane w 100% ze środków własnych,
- 260,8 tys. zł w 2018 r., stanowiące środki własne,
- 698,4 tys. zł w 2019 r. – z czego 592,7 tys. zł (85%) to środki własne, zaś 78,1 tys. zł (11%) stanowiły środki pochodzące z PFRON oraz 27,6 tys. zł (4%) z Unii Europejskiej⁴⁹,
- 10 363 tys. zł w 2020 r., z czego 8 022 tys. zł (77%) stanowiły środki pochodzące z Unii Europejskiej, a 2 341 tys. zł (23%) to środki własne.

(akta kontroli str. 878)

2.14.4. W wyniku realizacji inwestycji w ramach zadań oświatowych uzyskano m.in. następujące efekty rzeczowe:

- boisko z trawą syntetyczną „Trójeczka” przy Szkole Podstawowej nr 3,
- termomodernizację budynków Szkoły Podstawowej nr 6 i Przedszkola Miejskiego nr 3,
- windę w Szkole Podstawowej nr 2,

---

⁴⁹ Dalej: UE.

- schodolaz gąsienicowy w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2,
  - piec konwencyjno-parowy w Szkole Podstawowej nr 6.
- (akta kontroli str. 878-911)

2.15. Gmina nie poniosła wydatków w związku z likwidacją gimnazjów. Jak wyjaśnił Naczelnik Wydziału EZ po zakończeniu procesu wygaszania dwóch gimnazjów ich majątek został przejęty przez szkoły podstawowe. I tak po Gimnazjum nr 1 utworzono dodatkową lokalizację Szkoły Podstawowej nr 3, zaś po Gimnazjum Nr 2 - Szkoły Podstawowej nr 6.

(akta kontroli str. 912)

2.16. Gmina w 2020 r., w związku z pandemią COVID-19, poniosła wydatki w łącznej kwocie 355,6 tys. zł służące zapewnieniu potrzeb zdalnego nauczania uczniom i nauczycielom, z czego:

- 185 tys. zł sfinansowano z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, z którego zakupiono m.in. 56 szt. zestawów komputerowych, 24 szt. modemów, 42 szt. komputerów stacjonarnych, 42 szt. Laptopów;
- 170,6 tys. zł ze środków własnych zakupiono środki ochrony osobistej oraz przystosowano przestrzeń w placówkach do utworzenia tzw. „bezpiecznych miejsc”.

(akta kontroli str. 913-914)

2.17. W związku z pandemią COVID-19 odnotowano zmniejszenie wydatków na zadania oświatowe w jednym przedszkolu miejskim i trzech szkołach podstawowych. Łączna kwota niezrealizowanych wydatków wyniosła 100,6 tys. zł, w tym m.in.: 83,6 tys. zł dotyczyło szkoleń, delegacje i doskonalenie zawodowe pracowników, 12,6 tys. zł –nieprzeprowadzonych konkursów i zawodów sportowych.

(akta kontroli str. 915)

2.18. Jak wyjaśnił Burmistrz, Gmina realizowała wszystkie zadania oświatowe wynikające z przepisów prawa, jednakże działa się to w dużej mierze kosztem zadań inwestycyjnych, które z pewnością stałyby na wyższym poziomie. Aby nieruchomości oraz wyposażenie placówek oświatowych reprezentowały satysfakcjonujący poziom niezbędną byłaby kwota kilku milionów złotych. Ponadto w niezadowalającym wymiarze realizowana jest opieka medyczna w placówkach, której poziom wynikał z umów podmiotów medycznych świadczących usługi w szkołach z Narodowym Funduszem Zdrowia. Dodał również, że z uwagi na stale rosnącą liczbę orzeczeń i opinii o kształceniu specjalnym związanych z różnymi dysfunkcjami należałoby przeznaczać większą liczbę godzin na realizację zajęć wyrównawczych, zajęć z uczniami niepełnosprawnymi, indywidualnego nauczania, opieki psychologicznej oraz zajęć fakultatywnych takich jak koła zainteresowań.

(akta kontroli str. 211-216)

2.19. W latach objętych kontrolą pracownicy Urzędu przeprowadzili 11 kontroli⁵⁰ w siedzibach szkół i przedszkoli, m.in. pod kątem zgodności danych wprowadzonych do SIO ze stanem faktycznym wynikającym z dokumentacji kontrolowanych placówek. Jak wyjaśniła Skarbnik sprawowany nadzór nad prawidłowością prowadzenia obsługi finansowo-księgowej w obszarze oświaty, wykonywanej odrębnie w każdej szkole, polegał również na bieżącej analizie realizacji budżetu przez poszczególne jednostki oświatowe, weryfikacji

---

⁵⁰ Po cztery w latach 2017-2018, jedną w 2019 r. i dwie w 2020 r.

sporządzonych jednostkowych sprawozdań budżetowych i finansowych i ciągłej komunikacji pomiędzy pracownikami Urzędu i placówek oświatowych.

Naczelnik Wydziału EZ dodał również, że nadzór Urzędu nad danymi zamieszczonymi w SIO prowadzony był na bieżąco poprzez monitorowanie raportów dostępnych w SIO z aneksami do arkuszy organizacyjnych poszczególnych placówek. Wszelkie wątpliwości omawiane były na bieżąco, a w razie potrzeby dokonywano korekty.

(akta kontroli str. 916-921)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, 26 listopada 2021 r.

Kontroler
Beata Saba

Starszy inspektor kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor Delegatury
w Olsztynie
z up.
Wicedyrektor
Barbara Zajdel

.....
podpis